

Sygn. akt XVII AmE 95/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Bogdan Gierzyński

protokolant: sekretarz sądowy Wioleta Donoch

po rozpoznaniu 27 lipca 2020 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania **Wspólnoty Mieszkaniowej (...) z siedzibą we W.** przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 27 grudnia 2017 r., znak: (...)

I. uchyla zaskarżoną decyzję w całości;

II. zasądza od pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz powoda Wspólnoty Mieszkaniowej (...) z siedzibą we W. kwotę 820 zł (osiemset dwadzieścia złotych) z tytułu kosztów procesu, w tym 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 95/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzja z dnia 27 grudnia 2017 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 ze zm.), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 22 czerwca 2017 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia Wspólnocie Mieszkaniowej (...) z siedzibą we W., kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. Wspólnota Mieszkaniowa (...) z siedzibą we W. w dniu 10 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego we W. przy ul. (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1. wymierzył Wspólnocie Mieszkaniowej (...) z siedzibą we W. karę pieniężną w kwocie 1 000 zł (słownie: jeden tysiąc

złotych).

Od powyższej decyzji odwołanie złożyła Wspólnota Mieszkaniowa (...) z siedzibą we W. zaskarżając ją w całości.

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie;

1) naruszenie przepisu prawa § 3 ust. 4 pkt 2 lit. b i c w zw. z § 9 i 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (dalej „rozporządzenie z dnia 23 lipca 2007 r.”) poprzez uznanie, iż przedmiotowy przepis nie znajduje zastosowania w sprawie, podczas gdy ograniczenie w poborze energii elektrycznej miało znaczący wpływ m.in. na funkcjonowanie obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań w zakresie opieki zdrowotnej oraz telekomunikacji znajdujących się na terenie obiektu powoda - Odbiorcy, co mając na uwadze § 3 ust. 4 pkt 2 lit. b i c rozporządzenia z dnia 23 lipca 2007 r. oznacza, iż w tym zakresie przekroczenie przez Odbiorcę – powoda mocy określonej przez operatora systemu dystrybucyjnego – spółkę (...) S.A. było zgodne z prawem;

2) naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 56 ust. 1 pkt 3a oraz art. 56 ust. 6 ustawy Prawo Energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. poprzez uznanie, iż powód naruszył w sposób zawiniony obowiązek ograniczenia poboru energii elektrycznej podczas gdy:

a. ograniczenia wprowadzone przez (...) S.A. na podstawie art. 11c ust. 2 pkt. 2 ustawy prawo energetyczne zaczęły obowiązywać od dnia 10 sierpnia 2015 roku od godziny 10:00. przy czym w tym dniu wprowadzono najwyższy stopień ograniczeń – 20 stopień zasilania, o czym odbiorcy powiadomieni zostali komunikatem nadanym w programie (...) o godzinie 7:55, co oznacza, iż na podjęcie działań oraz dostosowanie się do gwałtownego spadku dozwolonego poziomu poboru mocy odbiorcy nie mieli w ogóle czasu (otwarcie centrum handlowego dla klientów następuje co do zasady o godzinie 9, ale sklep (...) otwierany jest o godzinie 8, a biura są czynne od godziny 7).

b. odbiorca, niezwłocznie po otrzymaniu telefonicznej informacji od OSD o wprowadzeniu ograniczenia, podjął wszelkie możliwe działania mające na celu zmniejszenie poboru energii oraz dostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń. Do pracowników oraz najemców powierzchni handlowo – usługowo – biurowych (...), niezwłocznie wysłano stosowne komunikaty dotyczące wprowadzonych ograniczeń wraz z wytycznymi w zakresie obowiązkowych działań, które najemcy winni podjąć, aby ograniczyć pobór energii elektrycznej.

c. utrzymanie powyższych systemów na minimalnym poziomie działania wymaga w okresie lata mocy ok. 4,100 MW, podczas gdy określona jednostronnie przez OSD moc sumaryczna dla Centrum przy 20 stopniu zasilania wynosiła 3,500 MW, która, z naruszeniem § 10 rozporządzenia z dnia 23 lipca 2007 r. nie została jednak określona ani w umowach o świadczenie usług dystrybucji, ani w umowach sprzedaży energii elektrycznej - me zabezpieczała zatem niezakłóconego funkcjonowania obiektów określonych w rozporządzeniu z dnia 23 lipca 2007 r. a powód nic miał możliwości odniesienia się do niej ze względu całkowite pominięcie tej kwestii w umowie łączącej strony.

Wobec powyższych zarzutów odwołujący wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie prowadzonego postępowania;
2. zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,

2. dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, przesłanych Sądowi na podstawie art. 479⁽⁴⁸⁾ § 1 k.p.c. przy piśmie z dnia 13 lutego 2018 r., znak: (...) - na okoliczność zasadności wymierzenia powodowi kary pieniężnej.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16 d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

W dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11 c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust 7 ustawy - Prawo energetyczne w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. **/okoliczność bezsporna/**

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku Ministra Gospodarki, Rada Ministrów wydała w dniu 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. **/okoliczność bezsporna/**

Rozporządzenie to zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło wskazane wyżej ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. **/okoliczność bezsporna/**

Na wezwanie Prezesa URE (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. („OSD”), do której sieci Wspólnota Mieszkaniowa (...) z siedzibą we W. („Odbiorca”) jest przyłączona, pismem z dnia 10 maja 2016 r. o znaku (...) przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego we W. przy ul. (...) („obiekt Odbiorcy”). **/k. 3-4, k. 56 akt adm./**

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że Odbiorca, we wskazanym przez OSD obiekcie Odbiorcy, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co może skutkować wymierzeniem kary pieniężnej, o której mowa jest w art. 56 ust 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne.

Wielkość centrum mieszkalno-handlowo - usługowo - biurowego (...), którego właścicielem jest odbiorca to ok. 145 000 m² powierzchni użytkowej (w tym ok. 20 000 m² powierzchni handlowej ok. 30 000 m² powierzchni biurowej klasy A, ok. 20.000 m² powierzchni mieszkalnej oraz w pozostałym zakresie wielopoziomowy parking z ok. 1500 miejscami parkingowymi). **/k. 6-14 akt adm. oraz twierdzenia zawarte w odwołaniu/**

Wartość przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy [MW w godzinie] w dniu 10 sierpnia 2015 r. wyniosła łącznie 0,2545 (MW w godzinie).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane. Powód nie kwestionował w odwołaniu faktu naruszenia wielkości poboru mocy energii elektrycznej.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie, jednakże z innych przyczyn niż wskazanych w odwołaniu od zaskarżonej decyzji.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że powód nie kwestionował przekroczenia w dniach 10 sierpnia 2015 r. wartości poboru mocy.

Zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 P.e., w przypadku zagrożenia:

1. bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
2. bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
3. bezpieczeństwa osób,
4. wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (art. 11 ust. 3 P.e.) polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

W myśl art. 11 ust. 7 P.e., Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki), w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

Z kolei zgodnie z art. 11c ust. 2 P.e., w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

Natomiast zgodnie z treścią art. 11c ust. 3 P.e., operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii (poprzednio: ministra gospodarki) oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7.

W art. 11d ust. 3 P.e. przewidziano z kolei, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w dostawach i poborze energii elektrycznej określa rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

Zgodnie zaś z § 5 pkt 1 rozporządzenia, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła dotyczą każdego z odbiorców energii elektrycznej – dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach ustalona została powyżej 300 kW i którzy nie podlegają ochronie przed wprowadzonymi ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 rozporządzenia. Zaś w świetle tego ostatniego przepisu, ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii elektrycznej w ciągu całego roku, dla których wielkość mocy umownej określonej w zawartej umowie sprzedaży, umowie o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej ustalona została poniżej 300 kW oraz:

1. szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego;
2. obiekty wykorzystywane do obsługi środków masowego przekazu o zasięgu krajowym;
3. porty lotnicze;
4. obiekty międzynarodowej komunikacji kolejowej;
5. obiekty wojskowe, energetyczne oraz inne o strategicznym znaczeniu dla funkcjonowania gospodarki lub państwa, określone w przepisach odrębnych;
6. obiekty dysponujące środkami technicznymi służącymi zapobieganiu lub ograniczaniu emisji, negatywnie oddziałujących na środowisko.

Stosownie natomiast do § 8 ust. 1 i 2 i 6 rozporządzenia, wielkości określające poziomy wprowadzanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej poprzez ograniczenie poboru mocy ujęte są w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które podlegają corocznej aktualizacji. Plan taki opracowywany jest przez operatorów systemów przesyłowych uzgadnianych z Prezesem URE na podstawie planów wprowadzania ograniczeń opracowywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych.

Z kolei w myśl § 10 rozporządzenia, umowy zawarte przez przedsiębiorstwa energetyczne z odbiorcami zawierają maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ujęte w planach ograniczeń i określają sposób powiadamiania o obowiązujących stopniach zasilania.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w § 11 i § 12 określa sposób informowania odbiorców z planami ograniczeń i ograniczeniami w poborze energii elektrycznej.

Według pierwszego z wymienionych przepisów, operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń.

Natomiast zgodnie z treścią § 12:

1. Ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania.

2. Komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach

i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie (...) o godzinie 7⁽⁵⁵⁾

i 19⁽⁵⁵⁾ oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach.

3. W przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

4. Powiadomienia, o których mowa w ust. 3, są dla odbiorcy obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do powiadomień ogłaszanych w komunikatach radiowych.

W świetle powyższego należało uznać, że naruszenie ograniczenia wprowadzonego art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne nie jest równoznaczne z naruszeniem ograniczenia wprowadzonego na podstawie art. 11d ust. 3 tej ustawy.

W związku z powyższym, jakkolwiek przedsiębiorca dopuścił się przekroczenia poboru mocy w dniu 10 sierpnia 2015 r., czego nie kwestionował, to za przekroczenie poboru mocy w tym dniu nie jest przewidziana kara pieniężna.

Przechodząc do stanu faktycznego przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że niekwestionowane pozostaje, że powód jest odbiorcą energii elektrycznej, którego dotyczą ograniczenia w poborze mocy i jednocześnie nie mają do niego zastosowania wyłączenia z § 6 rozporządzenia wskazywanego wyżej. Powód w związku z tym był zobowiązany zastosować się nie tylko do ograniczeń wprowadzonych przez Operatora Systemu Przesyłowego (tj. (...)) w dniu 10 sierpnia 2015 r., ale również do ograniczeń wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z 11 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Należy w tym miejscu stwierdzić, że powód nie dostosował się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w obiekcie zlokalizowanym we W. przy ul. (...), albowiem wartość przekroczenia przez Odbiorcę dopuszczalnego poboru mocy [MW w godzinie] w poszczególnych dniach wyniosła 10 sierpnia 2015 r. łącznie 0,2545 (MW w godzinie).

Wskazania wymaga w tym miejscu, że kwestia dopuszczania się przez Odbiorcę wymienionych naruszeń nie została przez niego zakwestionowana, i wykazana została wskazanym powyżej dokumentami znajdującymi się w aktach administracyjnych, to jednak brak jest podstawy prawnej do nałożenia na powoda sankcji za niezastosowanie się do wskazanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej w dniu 10 sierpnia 2015 r.

Na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., Prezes URE jest uprawniony do nałożenia kary pieniężnej na podmiot, który nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Ustawodawca, co istotne, przewidział sankcje za niezastosowanie się do ściśle określonych, konkretnych ograniczeń, tj. wprowadzonych w oparciu o wymienione enumeratywnie przepisy art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 P.e., a nie ogólnie za każdy przypadek niezastosowania się do tego rodzaju ograniczeń.

Przepis art. 11 P.e. dotyczy ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzanych w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, co oznacza, że oparcie zaskarżonej decyzji na tej podstawie prawnej było nieprawidłowe, gdyż powodowi zarzucono niezastosowanie się do ograniczeń w dniu 10 sierpnia 2015 r., podczas gdy ograniczenia wprowadzone przez Radę Ministrów obowiązywały w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Jeśli chodzi o art. 11c ust. 3 P.e. - który nie został wprawdzie przywołany jako podstawa prawna decyzji kwestionowanej w niniejszej sprawie - to przepis ten nie stanowi samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń. Dotyczy on bowiem obowiązków informacyjnych operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w związku z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a także obowiązku zgłoszenia konieczności wprowadzenia ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7, tj. w trybie rozporządzenia Rady Ministrów.

Sankcja za niedopełnienie przez operatora wskazanych obowiązków została przewidziana w art. 56 ust. 1 pkt 1c P.e. W ocenie Sądu, odesłanie w art. 56 ust. 3a P.e. do przepisu art. 11c ust. 3 P.e. jest „puste”, a zatem mamy w tym przypadku do czynienia z ewidentnym błędem ustawodawcy. W związku z powyższym przepis ten nie daje podstaw do nałożenia na jakikolwiek podmiot, jakichkolwiek ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Pozwany oparł zaskarżoną decyzję także na art. 11d ust. 3 P.e., co zdaniem Sądu było bezpodstawne. Wbrew bowiem twierdzeniom organu, przepis ten nie stanowi rozwinięcia uprawnień OSP wskazanych w art. 11c ust. 2 P.e., poprzez określenie sposobu realizacji wprowadzonych ograniczeń. Norma ta dotyczy możliwości ograniczenia przez operatorów systemu elektroenergetycznego, a nie OSP, świadczonych przez nich usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw.

W konsekwencji powyższego, Sąd Okręgowy stwierdza, że przepisy art. 11c ust. 3 P.e. oraz art. 11d ust. 3 P.e. nie stanowią samoistnej podstawy prawnej wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie polecenia OSP.

Podstawę taką stanowi przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., nie uwzględniony wszakże w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. Oznacza to, że odesłanie zawarte w danym zakresie w ostatnim z wymienionych przepisów, przyznającym Prezesowi URE kompetencję do wymierzenia kary pieniężnej, jest błędne.

W ocenie Sądu nałożenie tej kary w przypadku niezastosowania się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., wymagałoby zastosowania przez organ wykładni rozszerzającej art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., co zdaniem Sądu, należy uznać za niedopuszczalne.

Kary pieniężne, wymierzane na podstawie ustawy Prawo energetyczne, stanowią rodzaj sankcji administracyjno-karnej. Przepisy o charakterze administracyjno-karnym, przewidujące kary pieniężne za określone naruszenia, winny zaś być stosowane przez organy administracji publicznej w sposób ścisły i precyzyjny, tzn. dokładnie odpowiadający normie prawnej bez stosowania wykładni rozszerzającej, analogii, czy domniemań (tak trafnie M. Sachajko [w:] red. M. Swora, Z. Muras, Prawo energetyczne, tom II, Komentarz do art. 12-72, Warszawa 2016, s. 883).

W tym kontekście, konstrukcja przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. budzi istotne zastrzeżenia w zakresie spełniania zasady określoności czynów zabronionych pod groźbą kary (*nullum crimen, nulla poena sine lege*). Zasada ta w demokratycznym państwie prawnym stanowi jeden z filarów ochrony karnoprawnej, która zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, winna być stosowana także w przypadku odpowiedzialności za delikty administracyjne, w tym także te, które zostały unormowane w ustawie Prawo energetyczne. Ustawowe formułowanie przepisów o charakterze represyjnym musi w pełni odpowiadać zasadzie określoności, co oznacza, że ustawa musi w sposób kompletny, jasny, jednoznaczny i precyzyjny definiować wszelkie znamiona czynów zagrożonych karą. Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za swój, pogląd Naczelnego Sądu Administracyjnego, wyrażony

w uzasadnieniu wyroku z 1 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt GSK 30/04, zgodnie z którym przy egzekwowaniu obowiązku, kształtowanego normą prawa administracyjnego materialnego, za którego naruszenie przewidziana jest administracyjna kara pieniężna, muszą być zachowane bezwzględnie zasady interpretacji i stosowania norm o charakterze restrykcyjnym ukształtowane w dziedzinie prawa karnego, zwłaszcza zasada prymatu wykładni językowej przed innymi rodzajami wykładni (System Informacji Prawnej LEX nr 799784). W ocenie Sądu Okręgowego, nie budzi wątpliwości, że w odniesieniu do przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e., powyższe kryteria, w tym wymóg kompletności i jednoznaczności w formułowaniu przez ustawodawcę przesłanek normatywnych kary pieniężnej, nie zostały spełnione.

Mając powyższe na uwadze, wobec braku podstawy prawnej do nałożenia kary pieniężnej za niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na polecenie OSP w oparciu o przepis art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e., konieczne było uchylenie decyzji wymierzającej powodowi karę pieniężną za niezastosowanie się do ograniczeń.

W okresie 10-11 sierpnia 2015 r. ograniczenie poboru energii zostało wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 P.e. i za nieprzestrzeganie ograniczeń wprowadzonych na tej podstawie nie była przewidziana kara pieniężna, gdyż taka podstawa prawna nie została wymieniona w art. 56 ust. 1 pkt 3a P.e. W związku z tym pozostałe zarzuty odwołującego nie miały wpływu na dokonanie rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, należało uchylić zaskarżoną decyzję w całości art. 479⁵³ §2 k.p.c.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 98 k.p.c., stąd na rzecz powoda należą się od pozwanego koszty poniesionej przez powoda opłaty od odwołania w wysokości 100 zł oraz kwota 720 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika powoda, na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym po 27 października 2016 r.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński